

Válaszolunk olvasóinknak

Társadalombiztosítási tanácsadó

VIII.

A termelőszövetkezeti tagok és nyugdíjárulék

A nyugdíjárulékot a termelőszövetkezetnek minden tagja után fizetnie kell, tekintet nélkül a teljesített munkaegységek számára.

Nem kell nyugdíjárulékot fizetni az után a tag után akinek;

a) mezőgazdasági termelőszövetkezeti tagsága, kisipari termelőszövetkezeti tagsága, vagy munkaviszonya alapján saját jogon nyugdíjat (járadékot, nyugbért) állapítottak meg, ide nem értve a 67 százalékos el nem érő munkaképességszökkenés alapján járó baleseti járadékot.

b) traktorosként valamely gépállomással társadalombiztosítási kötelezettséggel járó munkaviszonyban áll.

c) sorkatonai szolgálatot teljesít.

d) termelőszövetkezeti tagsága alapján öregségi vagy munkaképtelenségi járadékban részesül (havi 260 forint).

e), a), d) pontban említett járadékosoknak az öregségi járadékra jogosító korhatárt betöltött vagy munkaképtelen (II. csoportba tartozó rokkant) házastársa.

Az a), -e) pontokban felsorolt esetekben nem kell külön kérni a nyugdíjárulék fizetésének kötelezettsége alóli mentesítést, mert a felsorolt körülmények valamelyikének fennállása már egymagában biztosítja a nyugdíjárulék fizetése alóli mentességet.

A termelőszövetkezeti tagságon alapuló nyugdíjbiztosítás szüneteltetését (a havi 27 forint nyugdíjárulék fizetése alóli mentesítést) kérheti még az a

termelőszövetkezeti tag, akinek részére a termelőszövetkezet vezetősége írásbeli engedélyt adott arra, hogy három egymást követő naptári hónapot meghaladó időn át olyan munkaviszonyt, illetőleg kisipari (háziipari) szövetkezeti tagságot létesítsen, amelynek alapján 3 százalékos nyugdíjárulékot köteles fizetni. Az ilyen tsz-tagoknak a tsz-tagságán alapuló nyugdíjbiztosítás szüneteltetését az engedély kézhezvételétől számított 30 napon belül a termelőszövetkezet vezetőségénél írásban kell kérnie.

Az a tsz-tag, aki a szüneteltetést a megszabott harminc napi határidő letele után kéri, csak a kérelem előterjesztését követő hónap első napjától a munkaviszony, illetőleg a kisipari (háziipari) szövetkezeti tagság megszűnését magában foglaló hónap utolsó napjáig mentesül a tsz-tagokat terhelő havi 27 forintos összegű nyugdíjárulék fizetése alól.

Külön felhívjuk a figyelmet arra, hogy az a) pontban említett mentesség

csak azokra a tagokra vonatkozik, akik tsz-tagságuk, kisipari termelőszövetkezeti tagságuk, vagy munkaviszonyuk alapján saját jogon részesülnek nyugdíjban (járadékban, nyugbérben). Nem vonatkozik tehát azokra, akik származékos jogon kapják az ellátást, pl. (özvegyi, szülői nyugdíjban, árvaellátásban részesülnek), azokra sem, akik ugyan saját jogon, de nem az előbb felsorolt jogcímen kapnak ellátást, tehát pl. a hadigondozási ellátásban, a kegydíjban stb. részesülőkre.

Megemlíthetjük még, hogy a b) és c) pontban felsoroltak kivételével minden olyan tsz-tag, aki mentesítve van a nyugdíjárulék fizetése alól, a havi 6 forint betegellátási díjat és a havi 4,50 forint baleseti díjat, (együtt havi 10,50 forintot) tsz-tagsága fennállásának teljes tartama alatt fizetni köteles, tekintet nélkül az általa teljesített munkaegységek számára.

Az utasokon is múlik

A Nógrád szeptember 3-i számában, a *Levelezőink írják, c. rovatában: Abszolút higiénia címmel megjelent levélre az alábbiakban válaszolok:*

Minden tekintetben el kell fogadnunk azt a megállapítást, hogy nem felel meg a követelményeknek a főtéri vasútállomáson lévő WC. Látni kell azonban, hogy a jelenlegi 12-13 ezer körüli napi utasforgalmat nem tudja ellátni, hiszen a régi, sokkal kisebb igényekhez készítették. Ez a hely állandó javítás, alkatrész pótlás és csere alatt áll, ugyanis vannak emberek, akik szándékosan igyekeznek kárt okozni. A lefolyó a javi-

tas után egy órával már nem működik. A kilincsek és villanygökök naponta pótolhatók, nem az elhasználódás, hanem a rongálás következtében. A korszerűtlen WC átépítésére már sor került volna, de mivel a városközpont most van kialakulóban, az illetékes szervek semifele építést, vagy átalakítást nem engedélyeznek. Reméljük, hogy városunk újjászületésével együtt jön majd az emberek kulturált viselkedése is, s akkor az utazás terén is biztosítani tudjuk a kívánt követelményeket.

Salgótarjáni
Állomástfőnökség

Szerkesztői üzenetek

M. István (Salgótarján): A kollégiumban elhelyezett gyermek után csak akkor jár családi pótlék, ha legalább az erre a gyermekre eső családi pótlékkal egyenlő, vagy nagyobb összeggel járulnak a tartási költségekhez. Ha kevesebbet fizetnek, mint erre az egy gyermekre eső családi pótlék, akkor nem jár utána családi pótlék.

K. Lajos (Rétság): A termelőszövetkezetben eltöltött időt az ipari nyugdíjhoz szükséges szolgálati idő megállapításánál nem lehet figyelembe venni. A téves tagként eltöltött idő azonban nem jelent megszakítást még abban az esetben sem, ha emiatt a két munkaviszony között öt évnél hosszabb kiesés van.

Farkas Lajosné (Balassagyarmat): Egyetlen megoldást javasolhatunk: keressen más munkahelyet. Azt végtelenül sajnáljuk, hogy nem mindenben tájékoztatja helyesen szerkesztőségünket. Kérjük, sorsa további alakulásáról tájékoztasson bennünket.

Megalakult a bizottság

A Nógrád 1964. szeptember 11-i száma első oldalán Ülésezett a megyei Népi Ellenőrzési Bizottság" címmel többek között foglalkozott vállalatunkkal is. Azt írta: hogy „a csökkenő munkaképességűekkel foglalkozó önálló bizottság megszervezésével még adós vállalatunk.”

A vizsgálat időpontjáról, — amikor is ez a megállapítás történt — nem volt tudomásunk, s ezért közlöm, hogy:

„Vállalatunknál még 1964. július 25-én létrehoztuk a rehabilitációs bizottságot. A bizottság tagjai az ÉDOSZ Pest-Nógrád megyei és a Szakszervezetek Pest megyei Tanácsa közös rendezésében 1964. július 29-én egy napos oktatáson vettek részt Budapesten. Az oktatáson tanultakról a bizottság már beszámolóját is megtartotta.”

Zerenczy Zoltán
szb. titk. Sütőipari Vállalat
Körzetvezetősége
Balassagyarmat

Falusi arcképek:

A nézsai védőnő

Az egészséghez előtt petúniák, az udvarban tisztaság, rendezettség. Az otthonosan berendezett szobában a szépirodalmi mellett szakkönyvek mutatják, hogy Bezzegh Teréz nézsai védőnő fontosnak tartja a továbbképzést. Öt éve van itt.

— Előzőleg iskola volt, most ez már végleges hely — mondja, amikor dicsérik az izléssel rendezett, otthonos lakást. — Nem egyszer akartam elmenni a mostoha lakásviszonyok miatt, de most már a környéken nekem van a legkényelmesebb védőnői lakásom.

— Miben látja munkája eredményét az eltelt öt év alatt?

— A terhesek rendszeres megjelenésében a tanácsadásokon. Már a ter-

Bláthy Ottó Titusz

Emlékezés a tudós-mérnökre

A MODERN erősáramú elektrotechnika első úttörői között három magyar mérnök részesült nemzetközi elismerésben: Zipernowsky Károly, Déri Miksa és Bláthy Ottó Titusz.

A hármas mérnöki kollektíva — bártran nevezhetjük így — talán az első jele volt annak, hogy elérkezett a modern iparosítás korszaka Magyarországon. Korábban mindig csak magányos feltalálók találkoztunk hazánkban, olyanokkal, mint Puskás Tivadar, Jedlik Ányos vagy mint a tudományos mukna nagy újtója, Eötvös Lóránd. Hovatovább azonban a műszaki tudományos problémák komplex, több nagy koponya együttműködését megkívánó feladatokat jelentettek s lényegében ezzel az esettel állunk szemben Bláthy Ottó Titusz munkásságának méltatásánál is.

Miután 1881-ben elvégzi a bécsi műegyetemet, ahol gépészmérnöki oklevelet szerez és letölti gyakornoki éveit a Magyar Általános Gépgyárban (a mai MÁVAG-ban), 1883-ban a Ganz és Társa munkatársa lesz, s egész életében ennél a gyárnál dolgozik Zipernowsky Károllyal és Déri Miksával. Mechwart András volt a gyár igazgatója, akinek egyéniségét a nagy gyáralapítókéhoz hasonlíthatjuk. Kitűnő „időérzéke” volt, mérnökeit a villamosgépek szüntelen fejlesztésére irányította. Felismerte, hogy a jövő az elektromosságé, s hogy a huszadi század műszaki jellegét az elektrotechnika adja majd meg.

És valóban, egymás után születnek a nagyjelentőségű elektrotechnikai találmányok: 1861-ben Jedlik Ányos találja fel „Egysarki villanyindítóját”, unipoláris villamosgépét — laboratóriumi kivitelben. A haladás útja azonban nem amint említettük magányos feltalálóké: 1867. januárjában Siemens a berlini tudományos akadémián bemutatja ipari gyártásra alkalmas soros gerjesztődinamóját.

Az erősáramot azonban a gyakorlatban is fel kellett használni. 1876-ban a philadelphiai kiállítás fővonalainál ivlámpák égnek, s rá két évre a budapesti Ganz gyár vasöntődjében is, de nemcsak itt, hanem az óbudai tornacsarnokban, a Császár-fürdőben is. Fejlődésnek indul a világítástechnika, 1879. újévi pedig kigyulladnak Edison lámpái Amerikában a Menlo-park téli fái között.

Bláthy Ottó Titusét nem elsősorban a világítástechnika érdekelte. Éles szemmel látta, hogy a nagy versenyben az nyer, aki az elektromos áramot minél olcsóbban termeli, minél messzibbre képes (nagyobb veszteségek nélkül) szállítani... Azaz, megálmodta, hogy a jövő nem az egyen-, hanem a váltóáramé, meglátta, hogy a távvezetéseket legjobban nagyfeszültségű váltóárammal táplálni. A kérdés mégis összhangba került a világtalálással. Egy francia mérnök próbálkozott először azzal, hogy nagyteljesítményű áramfejlesztő gépeket „megcsapoljon”, hogy a kevés áramot igénylő kisebb lámpacsoportokat kisebb árammal is táplálhassa. Azaz, transzformálni igyekezett az áramot. Megoldása azonban nem volt tökéletes. Ekkor a három magyar mérnök összefogott, tudományosan elemezték a francia mérnök elgondolását, eközben vetődött fel a gondolat, hogy transzformátort készítsenek. Ez sikerült. Mint a nagy olasz mérnök, Ferraris Galileo, Bláthy Ottó Titusz tekintélyes kortársa megjósolta: a magyar mérnökök megoldották a XX. század kezdetének nagy műszaki problémáját, az energiaátvitelt.

SZELLEMI hagyatéka, ami a mérnöki munkástilust, alkotómódszerekkel illeti, még nem vált közkincsé s további feldolgozásra vár.

Szabó Ernő

ITT AZ ŐSZ!

Készíttesse ruháit a Balassagyarmati Szabó KTSZ női és férfi mértékutáni részlegeiben. Legújabb divat szerinti fazonok! Olcsó vállalási árak!

Megrendeléseket hozott anyagból is vállalunk.

Részlegeink: Balassagyarmat Rákóczi út 30 és Balassagyarmat Ipoly u. 1.

Szécsény, Érsekvadkert, Litke.

családi problémákkal is hozzám fordulnak, így néha nemcsak egészségügyi tanácsadó vagyok. A nőgrádsági tanácsadó helyiség viszont méltatlan a rendeltetésére. Kellene már ezen a kulturálatlanságában is kirívó helyzetben változtatni.

— Volt-e valamilyen kedves élménye az eltelt idő alatt?

— Kettőt is említenék: Az egyik Szarka Jánosné lanító nő kisfiához fűződik. Amikor egyéves korában tanácsadásra hozta a mamája, Petike kis kezében frissen készült fénykép volt, amit a védőnőnek hozott. Meghatott ez a ragaszkodás. A másik Holik főorvos úrhoz fűződik. Névnem volt és ő egy doboz bonbonnal köszöntött fel, a tanácsadás előtt. Az orvos megbecsülését éreztem a munkatárs és a munkám iránt. Nagyon jól esett. Szeretek itt lenni.

Veress